

Annex 1

Taakopdracht en samenstelling werkgroep

Inhoud

BIJLAGE 1	Taakopdracht	3
BIJLAGE 2	Samenstelling werkgroep	5

Taakopdracht

Aanleiding

In het coalitieakkoord zijn ambitieuze klimaatdoelen gesteld. Nederland wil in 2030 55 procent minder CO₂ uitstoten dan in 1990, om in 2050 klimaatneutraliteit te realiseren. Om te zeker te stellen dat deze doelen gehaald worden, streeft het kabinet naar een reductie van 60 procent in 2030. In juni heeft het kabinet het ontwerpbeleidsprogramma Klimaat gepresenteerd. Hierin wordt op basis van de uitgangspunten van het nationale klimaatbeleid en de aanpak per sector beschreven hoe deze doelstellingen worden gerealiseerd. In dit beleidsprogramma kondigt het kabinet een analyse aan die zicht moet geven op de mogelijke en wellicht noodzakelijke aanscherpingen van, en aanvullingen op, het beleidsprogramma

Doelstelling

Het doel van dit IBO is om invulling te geven aan deze aankondiging en inzichtelijk te maken welke aanscherpingen van, en aanvullingen op, het beleidsprogramma mogelijk (en/of noodzakelijk) zijn om de klimaatdoelen te behalen. Het IBO resulteert in concrete (voornamelijk normerende en beprijzende) beleidsopties, ter ondersteuning van besluitvorming over de klimaatmiddelen tijdens de Voorjaarsnota 2023.

Opdracht aan de werkgroep

Het IBO beantwoordt ten minste onderstaande onderzoeksvragen:

- *Instrumentenmix*. Is de instrumentenmix (normeren, beprijzen, subsidiëren) per sector doelmatig en doeltreffend? Welke emissiebronnen/ subsectoren kunnen nog aanvullend worden aangegrepen door beprijzend of normerend instrumentarium? Welke aanvullende normerende en beprijzende beleidsopties zijn mogelijk om de benodigde reductie te realiseren (zowel door aan bestaande knoppen te draaien als volledig nieuwe opties)?
- *Doelbereik en technisch potentieel*. Indien op basis van de Klimaat- en Energieverkenning 2022 blijkt dat de gestelde doelen voor 2030 (streefdoel van 60 procent) niet worden gerealiseerd: welke aanvullende maatregelen kunnen dat gat dichteren? In welke (deel)sectoren zit nog het meeste technisch potentieel voor aanvullende CO₂-reductie in 2030? Wat zijn de achterliggende oorzaken en eventuele knelpunten in de transitie?
- *Consistentie met pad naar Klimaatneutraliteit in de periode 2030-2050*. Ligt in de verschillende (deel)sectoren de voortgang die conform het beleidsprogramma wordt bereikt in 2030 op een haalbaar pad naar 2050, of gebeurt in de periode tot en met 2030 te weinig, zodat de 2050-doelen van de klimaatwet (voor de sector) buiten bereik zijn? Hoe verhoudt het huidige maatregelenpakket zich met de in het Coalitieakkoord gestelde streefdoelen voor 2035 (en 2040)? Welke aanvullende maatregelen kunnen de curve bijbuigen?
- *Consistentie met FF55*. Is het beleidsprogramma Klimaat in lijn met voorstellen uit het Europese FF55-programma en in hoeverre kan het FF55-pakket het beleidsprogramma klimaat versterken? Wordt met het beleidsprogramma voldaan aan de uit het FF55 volgende (sub)doelen?
- *Bredere kosteneffecten klimaatbeleid*. Wat zijn de gevolgen van het beleidsprogramma klimaat voor de kosten voor burgers en bedrijven?

De inventarisatie voor aanvullende beleidsopties wordt uitgevoerd door een samenwerking van verschillende externe onderzoeksbureaus. Daarnaast zal ook input worden opgehaald binnen departementen, de planbureaus, experts op specifieke beleidsterreinen (zoals industrie en

landbouw) en partijen uit het veld. Hierbij is het belangrijk dat geborgd wordt dat zonder taboes ook beleidsopties worden onderzocht die niet al bekend zijn. De werkgroep werkt op basis van de inventarisatie van maatregelen en input van de onderzoeksbureaus de analytische vragen verder uit en kan op basis daarvan aanbevelingen doen (bijvoorbeeld voor een besparingsvariant). De aanvullende beleidsopties worden uitgewerkt in fiches. Hierin wordt in ieder geval de volgende elementen uitgewerkt: verwacht CO₂-effect, budgettaire effecten en lasten voor burgers en bedrijven, (juridische) haalbaarheid, inpasbaarheid in de transitie naar 2050 en synergie met andere beleidsdoelstellingen (bijv. leveringszekerheid, bijdrage aan circulaire economie, gebiedsgerichte aanpak stikstof en waterdoelstellingen). Het IBO-eindrapport bevat de analyse en fiches met beleidsopties.

Grondslag

Overheidsuitgaven aan klimaat en energie (Miljoenennota bijlage 19).

Organisatie van het onderzoek

De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van BZK (Gebouwde Omgeving), IenW (Mobiliteit), IenW (Circulaire Economie), LNV (Landbouw & Landgebruik), EZK (Industrie), EZK (Elektriciteit/Energie), EZK (Klimaat), FIN (Fiscaal), FIN (AFEP) en AZ. SZW, OCW en VWS zullen agendalid zijn. Ook worden PBL, CPB en SCP verzocht deel te nemen in de werkgroep. Er zal ook een consultatie plaatsvinden met onderzoeksbureaus en eventueel met experts. De werkgroep staat onder leiding van een onafhankelijke voorzitter. De voorzitter wordt ondersteund door secretarissen van de ministeries van EZK en FIN. Het IBO start in september 2022. De werkgroep dient haar eindrapport uiterlijk februari in. De omvang van het rapport is niet groter dan dertig bladzijden plus een samenvatting van maximaal vijf bladzijden, en een bijlage met uitvoerbare beleidsopties.

Samenstelling werkgroep

NAAM	FUNCTIE	ORGANISATIE
Laura van Geest	Voorzitter	Autoriteit Financiële Markten
Martijn Badir	Secretaris	Ministerie van Financiën
Fabrice van Hoof	Secretaris	Ministerie van Financiën
Suzanne Ootes	Secretaris	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Roel Schoenmakers	Secretaris	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Ellinore Wolterink	Secretaris	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Ruud Cino	Werkgroeplid	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Dominique Crijns	Werkgroeplid	Ministerie van Algemene Zaken
Ferdi Licher	Werkgroeplid	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Wytske van der Mei	Werkgroeplid	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Rens Nissen	Werkgroeplid	Ministerie van Financiën
Lineke den Ouden	Werkgroeplid	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Niels Redeker	Werkgroeplid	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Monique Remmers	Werkgroeplid	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Marieke Spijkerboer	Werkgroeplid	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Sander Veldhuizen	Werkgroeplid	Ministerie van Financiën
Petrouschka Werther	Werkgroeplid	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Ton Manders	Onafhankelijk adviseur	Centraal Planbureau
Dirk Postma	Onafhankelijk adviseur	Sociaal Cultureel Planbureau
Sophie Steins Bisschop	Onafhankelijk adviseur	De Nederlandsche Bank
Jaco Strempler	Onafhankelijk adviseur	Planbureau voor de Leefomgeving